PREVENTIEAKKOORD GEZONDE LEEFSTIJL GEMEENTE DUIVEN

Nationaal Preventie Akkoord

INHOUDSOPGAVE

1. Het lokale preventieakkoord 3
2. Duiven in Beeld 4
3. Het proces 5
4. Wat willen we bereiken? 6
    4.1 Thema's 6
    4.2. Doelgroepen 6
    4.3 Overkoepelende ambities 7
        4.3.1 Algemene ambitie 1: Voorlichting en kennisdeling 7
        4.3.2 Algemene ambitie 2: Huidig aanbod in kaart brengen 8
        4.3.3 Algemene ambitie 3: Ontwikkelen doorlopende leerlijn 8
    4.4 Gezond gewicht 8
        4.4.1 Het BOSS-akkoord 9
        4.4.2 Ambitie 4: Gezond voedingsbeleid onderwijs 9
        4.4.3 Ambitie 5: Toegankelijk maken aanbod 9
    4.5 Middelengebruik 10
        4.5.1 Ambitie 6: Gerichte aanpak specifieke doelgroepen 10
    4.6 Mentale weerbaarheid 11
        4.6.1 Ambitie 7: Preventieve blik op mentale weerbaarheid en geluk 11
        4.6.2 Ambitie 8: Toegankelijk maken aanbod 11
        4.6.3. Ambitie 9: Specifieke aanpak jeugd 11
5. Vervolg 12
    5.1. Uitvoeringsbudget 12
    5.2. Gedeelde verantwoordelijkheid 12
    5.3. Structuur 12
    5.4. Terugkoppeling 13
6. Betrokken partners 15

Nationaal Preventie Akkoord

1. HET LOKALE PREVENTIEAKKOORD

Voor u ligt het lokale preventieakkoord van de gemeente Duiven. Dit akkoord is een plan met afspraken en ambities die samen met lokale partners uit de gemeente Duiven zijn geformuleerd. Dit lokale preventieakkoord komt voort uit het 'Nationaal Preventieakkoord', dat in 2018 door meer dan 70 landelijke organisaties uit de zorg, het bedrijfsleven en het onderwijs is samengesteld. Daarin zijn afspraken gemaakt om de gezondheid in Nederland te verbeteren. Het doel is dat Nederlanders in 2040 gezondere keuzes maken en roken, alcoholgebruik en overgewicht zijn verminderd. Deze thema's worden namelijk gezien als grote veroorzakers van ziekten en vroegtijdig overlijden.

Met dit lokale preventieakkoord geven we lokale invulling aan de thema's van het Nationaal preventieakkoord en is er ruimte voor nieuwe thema's die aansluiten bij onze lokale wensen en behoeften. Samen met aangesloten partners is bepaald waar de energie ligt om invulling en uitvoering te geven aan het preventieakkoord in Duiven. Dit preventieakkoord heeft een doorlooptijd tot en met 2023.
Naast het lokale preventieakkoord zijn er binnen de gemeente Duiven ook andere akkoorden zoals het BOSS-akkoord (Bewegen, Ontmoeten, Sporten en Spelen). Bij de uitwerking en borging van het lokale preventieakkoord wordt een actieve verbinding gelegd tussen beide akkoorden

Gemeente Duiven

2. DUIVEN IN BEELD

Gemiddeld leven inwoners uit de gemeente Duiven langer dan andere Nederlanders (82,7 jaar versus 81,5 jaar, op basis van het driejaarsgemiddelde 2013-2016) . Duivenaren bewegen meer (52,5%) dan gemiddeld (50,4%), maar hebben wel vaker te maken met overgewicht (53,8% versus 49,4%) . Het middelengebruik in 2020 lag redelijk gelijk. Het Duivense aantal rokers (15%) was lager ten opzichte van het landelijk gemiddelde (16,7%) , terwijl Duiven meer overmatige drinkers telde (7% ten opzichte van 6,2%) . Het preventieakkoord kan een bijdrage leveren om bovengenoemde cijfers verder te verbeteren.

Preventie is een omvangrijk thema, dat vanuit verschillende invalshoeken kan worden belicht. In het lokale preventieakkoord Duiven kijken we vooral naar thema's rondom vitaliteit en gezondheid. We versterken bestaande initiatieven en ontwikkelen nieuwe initiatieven als hier behoefte aan is. Binnen de gemeente Duiven zijn er al verschillende initiatieven en projecten rondom preventie.
Een mooie verbinding ligt er met het BOSS-akkoord, dat vorig jaar in samenwerking met ruim 20 organisaties is gerealiseerd.

Beweegteam BOSS-Duiven speelt een grote rol bij het in beweging brengen van de inwoners van Duiven. Door de inzet van combinatiefunctionarissen worden inwoners (zoals kinderen, jongeren en ouderen) gestimuleerd om te bewegen. Hierbij krijgen ze ondersteuning van studenten en vrijwilligers.

Ook is er aandacht voor het doorbreken van eenzaamheid onder ouderen en hebben we een lokale inclusie agenda. De inclusie agenda is erop gericht dat iedereen zoveel mogelijk mee kan doen, ongeacht een handicap of beperking. Andere initiatieven voor het stimuleren van gelijke kansen zijn Kansrijke Start en 'Op eigen kracht'.

Kansrijke Start richt zich op de gezondheid voor, tijdens of na de zwangerschap. De eerste 1000 dagen zijn namelijk bepalend voor een (ongeboren) kind bij het voorkomen van problemen op latere leeftijd. Terwijl het vitaliteitsprogramma 'Op eigen kracht' aan uitkeringsgerechtigden de mogelijkheid biedt om begeleiding te krijgen bij het vergroten van hun vitaliteit.

3. HET PROCES

Samen met lokale partners uit de gemeente Duiven is gewerkt aan de inhoud van het lokale preventieakkoord. Dit akkoord is geen uitvoeringsagenda dat van tevoren is vastgesteld, maar bevat ambities en acties die door betrokken partijen zijn aangedragen.

Door het voeren van gesprekken met bestuurders en beleidsmedewerkers van de gemeente en lokale maatschappelijke partners (waaronder sociale partners, adviesraden, ondernemers, kerngroep BOSS-akkoord) is een eerste inventarisatie gemaakt. Middels een brede digitale uitvraag onder lokale partners is verder invulling gegeven aan de diverse thema's. 48 Organisaties hebben deelgenomen aan de digitale uitvraag en hun behoeften en ambities uitgesproken.
Aan de hand van werksessies is een verdieping gemaakt waardoor ambities werden omgezet in concrete acties. Een brede vertegenwoordiging heeft meegedacht over de wensen, behoeften en kansen binnen het Duivense preventieakkoord. Dit zijn 30 partners uit de eerste- en tweede lijnszorg, GGD, onderwijs, kinderopvang, welzijn, bedrijfsleven, sport en cultuur.

Op basis van de gevoerde gesprekken, de digitale uitvraag en de verdiepingsbijeenkomst is er in de gemeente Duiven gekozen om met de volgende thema's aan de slag te gaan:
1. Gezond gewicht
2. Middelengebruik
3. Mentale weerbaarheid

Op 4 november 2021 is de tweede bijeenkomst georganiseerd. Betrokken partners (weergegeven in hoofdstuk 6) hebben het lokale preventieakkoord ondertekend en er zijn afspraken gemaakt om beschreven ambities en acties verder te concretiseren.

De partners dragen gezamenlijk de verantwoordelijkheid om de gestelde ambities en acties te bereiken. Het bestaande netwerk wordt de komende twee jaar uitgebouwd om het lokale preventieakkoord verder te versterken.

4. WAT WILLEN WE BEREIKEN?

In dit hoofdstuk is toegelicht op welke manier we in 2022 en 2023 aan het lokale preventieakkoord willen werken. Allereerst komt de beschrijving van de thema's (4.1) en de doelgroepen (4.2), waarna de ambities zijn beschreven. Vanwege overlap is gekozen om een aantal overkoepelende ambities te formuleren (zie 4.3), om vervolgens in te gaan op themagerichte ambities (vanaf 4.4.). Onderstaande komt voort uit de digitale uitvraag, gesprekken met stakeholders en themagerichte werksessies.

4.1 Thema's

Binnen het preventieakkoord Duiven richten we ons op de thema's gezond gewicht, middelengebruik en mentale weerbaarheid.

1. **Gezond gewicht**
   De afgelopen decennia is het aantal Nederlanders met overgewicht flink opgelopen. Ook hebben we steeds vaker te maken met ernstige vormen van overgewicht. Naast voldoende beweging is voeding een belangrijke factor voor een gezond gewicht. Daarbij gaat het om gezonde(re) en bewuste keuzes. Een gezond gewicht verlaagt de kans op sociale, mentale en fysieke problematiek.

2. **Middelengebruik**
   Het (bovenmatig) gebruik van middelen heeft een negatieve invloed op onze gezondheid. Verslavingsgedrag wordt meestal op jonge leeftijd ontwikkeld, waardoor het moeilijk is om te stoppen met bijvoorbeeld roken, drugs en/of bovenmatig alcoholgebruik.

3. **Mentale weerbaarheid**
   Partners hebben veelvuldig over dit thema gesproken, waardoor mentale weerbaarheid is toegevoegd aan het preventieakkoord. Bij mentale weerbaarheid spreken we over een fitte geest. Lekker in je vel zitten zorgt ervoor dat je positief in het leven staat. Iemand zal beter kunnen omgaan of minder te maken hebben met angst, somberheid, verveling, eenzaamheid, stress of andere psychische klachten.

4.2. Doelgroepen

Het lokale preventieakkoord Duiven is geschreven voor alle inwoners uit Duiven. We streven er naar dat inwoners in alle leeftijdsgroepen en met alle achtergronden werken aan een gezonde leefstijl.

Uit de digitale uitvraag en bij de verdiepingsbijeenkomst is gebleken dat er in het akkoord extra aandacht moet komen voor jeugd, jongeren en hun ouders. Kinderen moeten van jongs af aan beschermd worden tegen een ongezonde leefstijl en daarom komt deze doelgroep specifiek in enkele ambities en acties terug. Daarom betrekken we ook hun ouders, die invloed uitoefenen op de leefstijl van hun kind.

Ook (eenzame) ouderen, laaggeletterden en mensen met een lager inkomen of schulden worden benoemd als een belangrijke doelgroep in dit preventieakkoord. Maar ook inwoners met andere problematiek willen we bereiken. Het lokale preventieakkoord Duiven omarmt alle initiatieven om de inwoners te bereiken en de inwoners te helpen naar een gezonde(re) leefstijl.

4.3 Overkoepelende ambities

Onderstaande overkoepelende ambities zijn ontstaan uit de acties die bij verschillende thema's zijn genoemd en/of het preventieakkoord kunnen versterken. Denk aan een sterk netwerk, gezamenlijke visie of efficiënte benadering dat bijdraagt aan de samenwerking tussen lokale partners.

4.3.1 Algemene ambitie 1: Voorlichting en kennisdeling

Alle inwoners van de gemeente Duiven hebben kennis over mentale weerbaarheid, gezonde voeding en middelengebruik. De informatie en het aanbod is voor iedereen toegankelijk. In de communicatie houden we bijvoorbeeld rekening met laaggeletterdheid en het bereiken van mensen met een lager inkomen of schulden.

Niet iedere inwoner beschikt over voldoende kennis over gezondheid. Soms worden zij niet bereikt of ontbreekt het aan betrouwbare informatie. Om iedere inwoner op een goede manier te informeren zetten we diverse acties in.

Hoe gaan we dit bereiken?
- Opzetten van een lokale campagne die iedere week anders is belicht. Dankzij deelcampagnes komt er aandacht voor diverse onderwerpen en bereiken we verschillende doelgroepen. We informeren vanuit een gezamenlijke boodschap over feiten, lokale acties en bestaande of nieuwe interventies. Daarbij zou positieve gezondheid als centraal thema kunnen gelden, waarbij de zes verschillende dimensies worden uitgelicht.
- Inzetten van sleutelfiguren of ambassadeurs (bijvoorbeeld bij gemeente, scholen en werkgevers), door hen te betrekken bij campagnes en/of aandacht te hebben

voor hun voorbeeldfunctie. Ook benutten we de mogelijkheden van Liemers Vitaal.
- Jaarlijks organiseren we een themadag op diverse locaties om specifieke doelgroepen te informeren over de diverse thema's:
  - o Deze themadagen organiseren we bij ontmoetingspunten, de bibliotheek of zorgcentra. Dit doen we op plekken waar (specifieke) doelgroepen komen.
  - o Onderdeel van deze themadag is een gezondheidscheck om mensen bewust te maken van hun persoonlijke situatie. Na deze gezondheidscheck vindt er een persoonlijk adviesgesprek plaats en wordt er eventueel doorverwezen.
  - o Voorlichtingsbijeenkomsten voor inwoners en partners om kennis en informatie met elkaar te delen.

4.3.2 Algemene ambitie 2: Huidig aanbod in kaart brengen

Alle inwoners en Duivense partners weten waar zij het huidige aanbod van preventieve en curatieve activiteiten kunnen vinden. In deze sociale kaart hebben we ook aandacht voor activiteiten die geluk, gezondheid en vitaliteit in de breedte kunnen bevorderen.

Voor iedereen kan geluk op een andere manier gestimuleerd worden. Daarom hebben we een brede blik op lokale activiteiten waarin bijvoorbeeld ontmoeting, sport, kunst of cultuur centraal staan.

Hoe gaan we dit bereiken?
- We brengen aanbieders en hun aanbod in kaart middels een breed georiënteerde uitvraag.
- Partners informeren elkaar over hun aanbod.
- Hierbij zoeken we de verbinding met het BOSS-akkoord.
- Na het realiseren van een sociale kaart is deze voor iedere inwoner begrijpelijk en toegankelijk.

4.3.3 Algemene ambitie 3: Ontwikkelen doorlopende leerlijn

Doelgroepgerichte benadering van de jeugd: realiseren van een doorlopende leerlijn binnen kinderdagverblijven, BSO en het onderwijs voor leerlingen en ouders om de thema's uit het preventieakkoord onder de aandacht te brengen. Dit verhoogt de bewustwording bij de jeugd.

Hoe gaan we dit bereiken?
- Voor het ontwikkelen van de doorlopende leerlijn voor het onderwijs werken we samen met gehandicaptenraad Duiven, die al binnen het onderwijs actief is.
- Samen met uiteenlopende partners ontwikkelen we een doorlopende leerlijn, waarbij de kennis en expertise van aanwezige partners wordt ingezet.
- Creëren van ruimte in het onderwijs, zodat het delen van kennis en informatie over een gezonde leefstijl een structurele plek krijgt binnen het onderwijs.
- Bij de vormgeving van het (vervolg)aanbod kijken we naar de lokale behoeften.
- Voor ouders wordt een jaarlijkse themabijeenkomst georganiseerd om hen te informeren over de diverse thema's.
- Onderwijsinstellingen, kinderdagverblijven en BSO hebben zelf een actief beleid rondom de thema's roken en voeding en dragen hiermee het goede voorbeeld uit.

4.4 Gezond gewicht

De afgelopen decennia is het aantal Nederlanders met overgewicht flink opgelopen. Ook hebben we steeds vaker te maken met ernstige vormen van overgewicht. Naast voldoende beweging is voeding een belangrijke factor voor een gezond gewicht. Daarbij gaat het om gezonde(re) en bewuste keuzes. Een gezond gewicht verlaagt de kans op sociale, mentale en fysieke problematiek.
We werken in de gemeente Duiven samen aan het stimuleren van een gezond gewicht. Dit doen we voor alle inwoners uit Duiven, maar richten ons hierbij specifiek op jeugd, ouders en inwoners met een lager inkomen.

4.4.1 Het BOSS-akkoord

Het BOSS-akkoord is op 9 maart 2020 in samenwerking met vele lokale partners getekend en richt zich op de droom: Iedere inwoner uit Duiven laten Bewegen, Ontmoeten, Sporten en Spelen. Aan de hand van vier thema's zijn er ambities en doelen geformuleerd, waar lokale partners samen invulling aan geven. De thema's waar het BOSS-akkoord zich op richt zijn:
- Inclusief sporten
- Duurzame sportomgeving
- Vitale sportaanbieders
- Vaardig in bewegen

Het BOSS-akkoord is vooral gericht op sport en bewegen, het preventieakkoord heeft meer focus op voeding.

4.4.2 Ambitie 4: Gezond voedingsbeleid onderwijs

Samen met kinderdagverblijven, buitenschoolse opvang en het onderwijs werken we aan een gezond voedingsbeleid op alle scholen.

Een aantal Duivense scholen heeft een visie en richtlijnen opgesteld over gezonde voeding, maar deze wordt niet altijd in de praktijk gebracht. Onwetendheid over gezonde voeding blijkt een belangrijke oorzaak. Het betrekken van ouders is belangrijk om deze ambitie te realiseren.

Hoe gaan we dit bereiken?
- Alle scholen hebben een duidelijk voedingsbeleid en deze is voor iedereen zichtbaar.
- Er wordt jaarlijks een themabijeenkomst georganiseerd voor ouders over gezonde voeding. Tijdens deze avond wordt visueel gemaakt hoe bepaalde voedingsproducten zich tot elkaar verhouden, zodat ouders een bewustere keuze kunnen maken.
- Er is nog veel onduidelijkheid over gezonde keuzes vanwege de complexiteit. Er zijn veel aandachtspunten terwijl kinderen en hun ouders vanuit diverse invalshoeken worden geïnformeerd. Het preventieakkoord draagt bij aan eenduidige en correctie communicatie vanuit de partners.
- Samen met de gezonde school adviseur streven scholen uit het primair onderwijs en voortgezet onderwijs naar gezonde school certificaten op het thema voeding en bewegen.
- Het thema voeding krijgt een plek in het onderwijs en is onderdeel van de doorlopende leerlijn (zie thema middelengebruik). Dankzij verschillend lesaanbod (bijv. werkstukken, of theorie-, smaak- en kooklessen) kunnen kinderen bewustere keuzes maken.

4.4.3 Ambitie 5: Toegankelijk maken aanbod

Er worden initiatieven ontwikkeld om gezonde voeding voor iedereen toegankelijk te maken. Bijvoorbeeld voor mensen met een laag inkomen.

Zoals hiervoor beschreven beschikt niet iedereen over de juiste kennis en informatie over gezonde voeding. Hierdoor is het moeilijker om bewuste keuzes te maken. Daarnaast zijn er ook inwoners voor wie het aanschaffen van gezonde voeding niet haalbaar is (bijv. vanwege financiële situatie, zoals een laag inkomen of schulden).

Hoe gaan we dit bereiken?
- Supermarkt benaderen om een bijdrage te leveren. Bijvoorbeeld in de vorm van (gratis) beschikbaar stellen van gezondere producten.
- Bij de weekaanbiedingen in de supermarkt wordt zichtbaar gemaakt welke producten een gezonde en bewuste keuze zijn. Zo kunnen mensen hun maaltijden samenstellen op basis van financiële mogelijkheden, maar ook kijken naar de gezondere opties.
- Er worden kook- en smaaklessen opgezet om samen met kwetsbare doelgroepen (zoals hierboven genoemd) te koken. Op deze manier ervaren zij dat gezond koken niet duur hoeft te zijn. Door samenwerking met lokale partijen wordt gestreefd naar beschikbaarheid van gezonde voeding.
- De ketenzorg speelt een belangrijke rol bij het signaleren en het wijzen op de verschillende mogelijkheden. Daarom is het van belang om het huidige ondersteuningsaanbod inzichtelijk te maken (Zie ambitie 2)

4.5 Middelengebruik

Het (bovenmatig) gebruik van middelen heeft een negatieve invloed op onze gezondheid. Verslavingsgedrag wordt meestal op jonge leeftijd ontwikkeld, waardoor het moeilijk is om te stoppen met bijvoorbeeld roken, drugs en/of bovenmatig alcoholgebruik.

4.5.1 Ambitie 6: Gerichte aanpak specifieke doelgroepen

Door het inzetten van een gerichte aanpak en benadering van specifieke doelgroepen wordt middelengebruik onder deze doelgroepen beperkt.

In de verdiepingssessie zijn een aantal doelgroepen genoemd die prioriteit moeten krijgen en een gerichte aanpak nodig hebben. Dit gaat om de volgende doelgroepen:
- Jeugd (en hun ouders/opvoeders)
- Mensen met een licht verstandelijke beperking
- Extra aandacht voor inwoners met een lagere SES (Sociaal Economische Status)

Hoe gaan we dit bereiken?
- Samen met lokale partners en partijen wordt een doelgroepgericht programma ontwikkeld.
- De lokale burgers worden betrokken bij het ontwikkelen van deze aanpak, zodat wensen en behoeften actief worden meegenomen.
- In contact met de doelgroep hebben we ook aandacht voor andere thema's. Denk aan gezonde voeding, bewegen en mentale weerbaarheid.

4.6 Mentale weerbaarheid

Partners hebben veelvuldig over dit thema gesproken, waardoor mentale weerbaarheid is toegevoegd aan het preventieakkoord. Bij mentale weerbaarheid spreken we over een fitte geest. Lekker in je vel zitten zorgt ervoor dat je positief in het leven staat. Iemand zal beter kunnen omgaan of minder te maken hebben met angst, somberheid, verveling, eenzaamheid, stress of andere psychische klachten.

4.6.1 Ambitie 7: Preventieve blik op mentale weerbaarheid en geluk

Binnen de gemeente Duiven zijn er veel aanbieders die inwoners op een bepaalde manier mentaal kunnen ondersteunen. We hebben inzicht in de preventieve en curatieve vormen die hieraan kunnen bijdragen.

Het gaat dan niet alleen om op behandeling van de klachten, maar ook het ondersteuningsaanbod om mentale klachten te voorkomen. Denk bijvoorbeeld aan activiteiten rondom ontmoeting, sport, kunst of cultuur (zoals ¨kunst op recept¨).

Hoe gaan we dit bereiken?
- Hulpverleners zijn vanuit een breed perspectief op de hoogte van elkaars aanbod.
- Twee keer per jaar wordt een netwerkbijeenkomst georganiseerd voor alle hulpverleners uit de gemeente Duiven. Naast het elkaar leren kennen en ontmoeten staan thema's centraal voor gezamenlijke ontwikkeling:
  - Gezamenlijke focus op positieve gezondheid: Wat is er nodig?
  - Specifieke thema's of onderwerpen voor het begeleiden en signaleren van doelgroepen.
- Opleiden van professionals voor het kunnen signaleren van diverse problematieken. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de kennis die bij partners aanwezig is.

4.6.2 Ambitie 8: Toegankelijk maken aanbod

Iedereen heeft toegang tot het aanbod, ongeacht financiële situatie.

Hoe gaan we dit bereiken?
- Alle inwoners ontvangen een gelukspaspoort met inzicht in allerlei leuke laagdrempelige activiteiten die preventief zijn ingestoken. Sommige doelgroepen worden specifiek benaderd, denk aan een persoonlijke (bijvoorbeeld bij eenzaamheid of voedselbank) of digitale benadering (jeugd).
- Een campagne die is gericht op positieve prikkels. Veel mensen leven in de waan van de dag (mede door het digitale tijdperk). Daarom staan we stil bij bewustwording; (In het hier en nu leven, met aandacht voor jezelf en voor een ander, zonder telefoongebruik, met duidelijke doelen, enz.

4.6.3. Ambitie 9: Specifieke aanpak jeugd

Mentale weerbaarheid begint bij de jeugd.

Hoe gaan we dit bereiken?
- Lespakket op scholen, met thema's als mindfullness, gelukslessen en sociale vaardigheden.
- Gratis boekje voor de jeugd: Anders op zoek naar gezondheid (2021).
- Maatjesproject op scholen: volwassen coaches uit bijvoorbeeld bedrijfsleven die persoonlijk in gesprek gaan met jongeren.
- Maatschappelijke Dienst Tijd nog gerichter inzetten om jongeren te stimuleren tot maatschappelijke betrokkenheid en persoonlijke voldoening.

5. VERVOLG

5.1. Uitvoeringsbudget

Aan het opleveren van dit lokale preventieakkoord is een uitvoeringsbudget van het ministerie van VWS verbonden. Na ondertekening ontvangt de gemeente Duiven €20.000 per jaar, voor 2022 en 2023. Met dit budget kunnen we uitvoering geven aan de ambities zoals deze in dit akkoord zijn geformuleerd. In principe verdelen we het uitvoeringsbudget in drieën, zodat ieder thema evenveel uitvoeringsbudget heeft. Dit komt neer op een jaarlijks budget van circa €6.500 per thema. Er kan echter om inhoudelijke of procesmatige redenen van het jaarlijkse themabudget worden afgeweken.

Als blijkt dat er overlap bestaat tussen ingediende aanvragen, kan worden gekozen om het jaarlijkse uitvoeringsbudget op een andere manier te verdelen. Overlap kan ook ontstaan zodra aanvragen in Duiven en Westervoort overeenkomstig zijn of een actie in verbinding staat met het BOSS-akkoord. In dat geval kan het efficiënt inzetten van de middelen als motief gelden om samen op te trekken.

5.2. Gedeelde verantwoordelijkheid

Budget is echter niet de enige randvoorwaarde om genoemde ambities te kunnen bereiken. Iedere betrokken partner is verantwoordelijk voor de voortgang van de acties.

5.3. Structuur

Naast een gezamenlijk gedragen betrokkenheid is een duidelijke (overleg) structuur belangrijk. Voorgesteld wordt dat de gemeente het initiatief neemt om twee bijeenkomsten per jaar te organiseren, waarin themagroepen (gezond gewicht, middelengebruik en mentale weerbaarheid) bijeenkomen. Onderstaande is afhankelijk van de behoeften binnen de themagroepen en de mate waarin concrete acties zijn uitgewerkt. Eventueel kan van de volgorde worden afgeweken.

- In de eerste bijeenkomst vinden er werksessies plaats, waarin themagroepen met elkaar afstemmen over de ambities en acties die voor het desbetreffend thema zijn opgesteld. Iedere betrokkene mag aansluiten bij één themagroep naar keuze*. Tijdens een werksessie concretiseren we de acties die voor uitvoeringsbudget in aanmerking kunnen komen**.
- Tijdens de tweede bijeenkomst beoordeelt de themagroep de binnengekomen aanvraagformulieren en neemt een beslissing over de inzet van het themagerichte uitvoeringsbudget (zie hierboven). Aan het eind van de bijeenkomst komen de drie themagroepen bijeen om elkaar te informeren over gemaakte keuzes.

* We streven naar breed vertegenwoordigde themagroepen, waardoor vanuit een brede blik naar het thema kan worden gekeken. Een aantal stuurgroepsleden van het BOSS-akkoord zijn betrokken om de verbinding tussen beide akkoorden te waarborgen.
** Ook kunnen ideeën worden ingebracht door iemand die niet heeft deelgenomen aan de werksessie / themagroep. In dat geval dient een ingevuld aanvraagformulier bij de themagroep te worden ingediend.

5.4. Terugkoppeling

Na toekenning van het budget wordt de actie (het project) uitgevoerd. In een korte schriftelijke project- en procesevaluatie worden de effecten teruggekoppeld naar de themagroep.

Jaarlijks wordt in een rapportage inzichtelijk gemaakt wat de stand van zaken is en waar nog kansen liggen. Daarmee willen we partners uitnodigen en stimuleren deze kansen op te pakken en structurele samenwerking bevorderen. Samen geven we dan meerwaarde en een goede invulling aan onze gezamenlijke ambities uit het lokale preventieakkoord. Deze werkwijze biedt dan ook weer kansen om in de toekomst nieuwe thema's, zoals inclusie, toe te voegen aan het akkoord. De samenwerking tussen partners moet hiervoor de stabiele basis zijn. Deze jaarlijkse rapportage vindt plaats met de themagroepen en de coördinator van de gemeente Duiven.

6. BETROKKEN PARTNERS

1. Gemeente Duiven
2. Stuurgroep BOSS-akkoord
3. Santé partners
4. POH-GGZ
5. Baas over Brein
6. My Healthy Five
7. PMI Rembrandt Fysiotherapie en Revalidatie
8. Stichting de Liemers Breedtesport
9. Raad voor Sociaal Domein Duiven
10. Kunstwerk!
11. De WijKern
12. Leefstijl inZicht
13. Fysiofit de Liemers
14. BENU apotheek de Linde
15. Candea College
16. Welzijn Mikado Duiven
17. MEE oost
18. Heleen van den Hurk Praktijk voor verliesverwerking en levensvragen
19. VierVitaal
20. IrisZorg Preventie
21. GGD Gelderland- Midden
22. Coachingspraktijk voor Verandering
23. Wijkraad Duiven-West
24. Diëtistenpraktijk Langedijk
25. Liemerije
26. Fysiotherapie Duiven
27. Gehandicaptenraad Duiven
28. Humanitas
29. Diëtistenpraktijk Lamers
30. Service apotheek Duiven

AFSPRAKEN 2022

Nationaal Preventie Akkoord

Tijdens de verdiepingsbijeenkomst op 4 november zijn gestelde ambities en acties verder uitgewerkt. Er zijn door de betrokken partners concrete eerste afspraken gemaakt voor 2022 om een start te maken met de uitvoering van het lokale preventieakkoord Duiven.

Er is door betrokken partners een focus aangebracht voor de eerste uit te voeren acties. Dit betekent niet dat andere thema's en ambities niet uitgevoerd worden. Deze kunnen tussentijds door de themagroepen worden opgepakt of initiatieven kunnen worden ingediend om aanspraak te maken op het uitvoeringsbudget. Eind 2022 worden gestelde ambities en uitgevoerde acties geëvalueerd en nieuwe afspraken gemaakt voor 2023 door betrokken partners.

Gezond gewicht

Om stappen te zetten richting een gezond gewicht hebben de volgende ambities de prioriteit:

- Voorlichting en kennisdeling over gezonde voeding (ambitie 1)
- Toegankelijk maken aanbod (ambitie 5)

Hiervoor zijn de volgende afspraken gemaakt voor 2022:

Voorlichting en kennisdeling gezonde voeding

1. In het voorjaar van 2022 vindt er een themaweek plaats gericht op gezonde voeding. Zo veel mogelijk doelgroepen worden in deze week op diverse wijzen betrokken:
   - o Een vlog over gezonde voeding moet kinderen en jongeren inspireren een bewuste keuze te maken. Indien mogelijk worden studenten van het onderwijs in Duiven betrokken om deze vlog te ontwikkelen. De doelgroep moet zich verbonden voelen met de persoon die op de vlog staat.
   - o Er wordt een thema avond georganiseerd waar betrokken partners hun expertise inzetten om informatie over gezonde voeding te delen.
   - o Er worden kookworkshops georganiseerd en bijhorende recepten gedeeld zodat deelnemers thuis ook aan de slag kunnen. Recepten worden beeldend weergegeven, zodat deze ook toegankelijk zijn voor laaggeletterden.
   - o Humanitas en Santé Partners komen bij mensen achter de voordeur. Zij activeren eenzame ouderen en mensen met een gezonde leefstijl om aan te sluiten bij de themaweek.

2. In kaart brengen van het huidige aanbod van alle partners in de gemeente Duiven.

3. Er wordt een vervolgbijeenkomst gepland in december waar alle betrokken partners aangeven welke rol zij kunnen vervullen bij de activiteiten in de themaweek. Tevens wordt het huidige aanbod in kaart gebracht. De gemeente Duiven neemt hiervoor het initiatief om de betrokken partners bij elkaar te brengen.

Toegankelijk maken aanbod:

1. PMI Rembrand fysiotherapie en revalidatie en Diëtistenpraktijk Lamers gaan in gesprek met de supermarkten in Duiven om af te stemmen of zij wat kunnen betekenen:
   - o Bij het beschikbaar stellen van gezonde producten voor mensen met een lager inkomen gelinkt aan projecten die vanuit het preventieakkoord worden opgericht.
   - o Bij het promoten van gezonde en bewuste keuzes in de supermarkt.

2. Betrokken partners gaan in gesprek met de Voedselbank op welke wijze er vanuit het preventieakkoord een project gekoppeld kan worden voor het verstrekken van gezonde producten met bijpassende recepten aan de afnemers.

Betrokken partners gezond gewicht:
GGD, Coachingspraktijk voor Verandering Ine Hermsen, Diëtistenpraktijk Langedijk, PMI Rembrandt Fysiotherapie en revalidatie, Fysiotherapie Duiven, Humanitas, Diëtistenpraktijk Lamers, My healthy five

Middelengebruik

Binnen het thema middelengebruik is de ambitie geformuleerd om een gerichte benadering voor specifieke doelgroepen te ontwikkelen (ambitie 6). De afspraken hebben eveneens raakvlakken met ambitie 1: voorlichting en kennisdeling.

Gericht op dit thema zijn de volgende afspraken gemaakt voor 2022:
1. Benaderen van jongeren
Omdat het lastig is om jongeren op de juiste, voor hen aansprekende manier te informeren over de gevaren van middelengebruik en gedragsverandering te bereiken, willen we een lokale campagne alcohol en drugs opzetten die jongeren zelf bedenken en organiseren. Daarbij gebruik makend van studenten van de HAN/ Liemers lab en mogelijk leerlingen van het Candea College. Gemeente Duiven zal het initiatief nemen om hierover met elkaar in gesprek te gaan om dit handen en voeten te geven.

2. Training/scholing
Door professionals te trainen op vaardigheden en kennis kan de problematiek beter worden gesignaleerd en ter sprake worden gebracht. Training kan door Iriszorg worden verzorgd. Gemeente initieert een gesprek om de training op maat te maken.

3. Gebruik van medicijnen
Er is in de gemeente (en in de regio) al gestart met het maken van afspraken over het voorschrijven en verstrekken van opiaten (sterke pijnstillers) op recept door professionals. Dit om onbedoelde verslaving tegen te gaan. Apotheken, huisartsen en ziekenhuis zijn hier al bij betrokken. In 2022 willen we kijken of dit nog breder kan worden ingezet. Daarnaast willen we de risico's agenderen van het langdurig gebruik van middelen die afhankelijk maken zoals rustgevende middelen (de "pammetjes") of anti-depressiva. Het gaat dan niet alleen over de directe afhankelijkheid van deze middelen, maar ook over het gevoel/ de drang om afhankelijk van deze middelen te (moeten) zijn.

4. Samenwerking tussen partners bevorderen
Er is behoefte om de samenwerking tussen partners op dit thema te bevorderen. Hier zijn al stappen ingezet zoals bijvoorbeeld het spreekuur van Iriszorg in de huisartspraktijk. Ook door gezamenlijke trainingen te organiseren zal de samenwerking worden bevorderd.

Betrokken partners middelengebruik:
Iriszorg, STMG, Service apotheek Duiven, Gemeente Duiven. Op persoonlijke titel is een POH-GGZ betrokken bij dit thema.

Mentale Weerbaarheid

Binnen Duiven streeft men naar een laagdrempelige benadering van Duivense inwoners. Vanuit de betrokken partners vanuit mentale weerbaarheid is het doel voor 2022 als volgt geformuleerd: We hebben aandacht voor elkaar, door in te zetten op laagdrempelige acties vanuit lokale (vrijwilligers)inzet.

Dit sluit aan bij de volgende ambities die geformuleerd zijn in het preventieakkoord:
- Huidige aanbod in kaart brengen (ambitie 2)
- Preventieve blik op mentale weerbaarheid en geluk (ambitie 7)
- Toegankelijk maken aanbod (ambitie 8)

De volgende afspraken zijn met elkaar gemaakt om dit doel te realiseren:

1. Het uitvoeringsbudget mentale weerbaarheid (6.500 euro) komt ten goede aan vrijwilligers die zich in willen zetten voor preventieve activiteiten.

De preventieve activiteiten zijn primair gericht op contact maken. Hierna is het gemakkelijker om iemand te betrekken bij algemene gemeenschappelijke activiteiten of te wijzen op (professionele) hulp. Het uitvoeringsbudget kan worden ingezet voor de bekostiging van laagdrempelige activiteiten maar ook bijvoorbeeld voor trainingen om vroegtijdig te kunnen signaleren. We richten ons op iedere Duivenaar en maken zowel generiek als specifiek contact. Bij het specifieke contact gaat het om doelgroepen die minder in beeld zijn (zoals ouderen, vluchtelingen en sommige jongeren).

2. Bij de volgende themabijeenkomst komen we met een grote groep vrijwilligers bijeen om concrete ideeën te bespreken. Naast de genoemde betrokken partners (zie onderaan) zullen onder andere het verenigingsleven, kerken, jongerenwerk en de vrijwilligerscentrale van Mikado betrokken worden. Ook Hope XXL en Liemers Lab denken mee, door verbindingen te maken met hun projecten en eventueel bij te springen middels menskracht. De gemeente neemt het initiatief voor een vervolgbijeenkomst.

3. Nadat de activiteiten zijn bepaald, zal nagedacht worden over de wijze van communiceren. Hiervoor zouden we gebruik kunnen maken van de kennis van Pharos, Mikado en/of gemeente.

Betrokken partners mentale weerbaarheid

- Liemers Vitaal
- Liemerije
- WijKern
- Hope XXL
- Raad Sociaal Domein
- Liemers Lab
- gemeente Duiven

Op persoonlijke titel is een vrijwilliger (van kerk en sportvereniging) en verpleegkundig specialist betrokken.

PREVENTIEAKKOORD GEZONDE LEEFSTIJL GEMEENTE DUIVEN

Gemeente Duiven

Nationaal Preventie Akkoord